

Kokousaika	Ma 1.4.2019 klo 19.00 – 19.14
Kokouspaikka	Koulukeskus, auditorio
Käsiteltävät asiat	<ol style="list-style-type: none">1. Kokouksen avaus2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus3. Pöytäkirjantarkastajien valinta4. liite Kunnanjohtajan ehdollinen irtisanoutuminen luottamuspuolaan vedoten5. Varhaiskasvatuspäällikön viran muuttaminen ja täyttölupa määräajaksi6. liite Lemin kunnan ympäristönsuojelumääräykset7. liite Kaavoituskatsaus 20198. Kiireellistä käsittelyä vaativat asiat9. Ilmoitusasiat <p>Kokouksen päättäminen ja valitusosoitus</p>
Pöytäkirjan nähtävänäpito	Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, pidetään yleisesti nähtävänä yleisessä tietoverkossa 5.4.2019
Puheenjohtaja	<p>Veli-Pekka Okko</p>
Julkipanotodistus	<p>Tämä kokouskutsu on julkaistu yleisessä tietoverkossa 27.3.2019</p> <p>Ilmoitustaulunhoitaja</p>

LEMIN KUNTA
 Kunnanvaltuusto

13

KOKOUSAIKA	Ma 1.4.2019 klo 19.00 – 19.14	
KOKOUSPAIKKA	Koulukeskus, auditorio	
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET (ja merkitä siitä, kuka toimi puheenjohtajana)	Okko Veli-Pekka Tapanainen Matti Nisonen Lasse	Puheenjohtaja I varapuheenjohtaja II varapuheenjohtaja
	Buuri Kati Holopainen Petteri Junni Antti Junnikkala Mika Karhu Anu Kempainen Teemu Koivisto Juha Konttinen Tuula Mielikäinen Juha Husu-Tuuliainen Tarja	Laurikainen Ritva Ovaskainen Jarkko Penttilä Arto Purttilo Pekka Rings Mervi Sirkka Laura Taipale Heikki Tölski Jarmo Värtö Nina Kahelin Jari
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	Stoor Jussi Mäkelä Johanna Keskinen Sari Vesterlund Tommy	kunnanjohtaja pöytäkirjanpitäjä sivistystoimenjohtaja tekninen johtaja
LAILLISUUS JA PÄÄTÖS- VALTAISUUS	Todettiin.	
ASIAT	§:t 7 – 12	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSTAPA (tarkastuspaikka ja -aika sekä tarkastajien valinta taikka merkintä edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastamisesta)		
PÖYTÄKIRJAN ALLE- KIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja	Pöytäkirjanpitäjä
	Veli-Pekka Okko	Johanna Mäkelä
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsitteleyhdistelmä on samalla varustettu nimikirjaimillamme	Tarkastusaika Lemillä 3.4.2019	
	Allekirjoitukset	
	Ritva Laurikainen	Mervi Rings
PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY NÄHTÄVÄNÄ YLEISESSÄ TIETOVERKOSSA	Paikka ja pvm Lemillä 3.4.2019	
	Virka-asema Keskusarkistonhoitaja	

7. Kunnanjohtajan ehdollinen irtisanoutuminen luottamuspulaan vedoten

Kunnanhallitus 25.3.2019 § 37

Kunnanjohtaja Jussi Stoor on jättänyt 25.3.2019 johtajasopimukseensa perustuvan ehdollisen irtisanoutumisen tehtävistään, mikäli todetaan ettei hän nauti virassaan luottamusta. 5.1.2016 allekirjoitetun, kunnanvaltuustossa 11.3.2019 viimeisimmän kerran hyväksytyyn, johtajasopimuksen mukaan kunnanjohtajalla on oikeus kahdeksan kuukauden palkkaa vastaavaan erokorvaukseen edellyttäen, että hän itse irtisanoutuu tehtävästään. Erokorvaukseen sisältyy irtisanomisajan palkka.

Hyväksytyyn johtajasopimuksen mukaan jos kunnan ja kunnanjohtajan välillä syntyy laaja erimielisyys ja se johtaa luottamuspulaan, menetellään seuraavasti: Luottamuspulan syntyminen arvioidaan kunnanvaltuuston päätöksellä. Luottamuspula todetaan tarvittaessa äänestämällä. Luottamuspulan toteaminen vaatii yksinkertaisen enemmistön.

Kunnanhallituksen puheenjohtajan päätösehdotus

Kunnanjohtajan ehdolliseen irtisanoutumiseen perustuen kunnanhallitus päättää esittää edelleen kunnanvaltuustolle, että valtuusto suorittaa luottamusäänestyksen, jolla selvitetään, nauttiiko kunnanjohtaja kunnanvaltuuston luottamusta ja voiko hän jatkaa virkansa hoitamista. Mikäli äänestystulos osoittaa, että kunnanjohtaja ei enää nauti valtuuston luottamusta, kunnanvaltuusto myöntää kunnanjohtajalle eron 16.4.2019 alkaen (sisältää KVTES:n mukaisen irtisanomisajan 2.-15.4.2019). Kunnanjohtaja vapautetaan virkatehtävistä välittömästi päätöksenteon jälkeen. Mikäli luottamuspulaa ei todeta, jatkaa kunnanjohtaja Jussi Stoor virassaan normaalisti.

Mikäli valtuuston päätös osoittaa epäluottamuksen syntyneen, on Jussi Stoor oikeutettu johtajasopimuksen mukaiseen erokorvaukseen.

Päätös Merkittiin, että talous- ja hallintojohtaja poistui tämän asian käsittelyn ajaksi 17.05 – 17.32. Pöytäkirjanpitäjänä toimi kunnanhallituksen puheenjohtaja.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanhallituksen puheenjohtajan päätösehdotuksen.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet			
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto

Kunnanvaltuusto 1.4.2019 § 7

Päätös Käydyn keskustelun jälkeen kunnanvaltuusto suoritti äänestyksen kunnanjohtajan luottamuksen selvittämiseksi siten, että ne joiden mielestä kunnanjohtaja nauttii edelleen luottamusta, äänestivät JAA ja ne joiden mielestä luottamusta ei enää ole, äänestivät EI.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 2 JAA-ääntä ja 19 EI-ääntä. Äänestysluettelo liitetään pöytäkirjaan.

Puheenjohtaja totesi, että äänestystuloksen perusteella kunnanvaltuusto myöntää kunnanjohtajalle eron 16.4.2019 alkaen (sisältää KVTES:n mukaisen irtisanomisajan 2.-15.4.2019). Kunnanjohtaja vapautetaan virkatehtävistä välittömästi päätöksenteon jälkeen. Lisäksi Jussi Stoor on oikeutettu johtajasopimuksen mukaiseen erokorvaukseen.

Lisäksi kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti, että kunnanjohtajan virkaa hoitaa vt:nä toistaiseksi talous- ja hallintojohtaja Johanna Mäkelä.

	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto
--	------------	----------	-----------

8. Varhaiskasvatuspäällikön viran muuttaminen ja täyttölupa määräajaksi

Sivistyslautakunta 13.3.2019 § 14

Lemin kunnan varhaiskasvatuspäällikkö on ilmoittanut jäävänsä eläkkeelle 1.8.2019 alkaen.

Varhaiskasvatuksen järjestämistapa ja henkilöstön määrä

Lemin kunnassa toimii kolme varhaiskasvatusyksikköä (päiväkotia) ja seitsemän perhepäivähoitajaa, joista yksi on määräaikainen. Varhaiskasvatuksen yksiköissä työskentelee varhaiskasvatuspäällikön alaisuudessa kolme esiopetuksen opettajaa, seitsemän lastentarhanopettajaa, 17 lastenhoitajaa ja määräaikaisia henkilökohtaisia avustajia tarpeen mukaan. Lisäksi kunnassa työskentelee varhaiskasvatuksen erityisopettaja, jonka palveluita myydään myös Savitaipaleen kuntaan. Jokaiseen varhaiskasvatusyksikköön on nimetty vastaava lastentarhanopettaja. Vastaaville lastentarhanopettajille on maksettu KVTES:n hinnoittelutunnuksen 5VKA020 mukaista palkkaa 1.5.2018 alkaen. Lisäksi heille on maksettu työn vaativuuden arvioinnin (TVA) perusteella 60 - 90 € kuukaudessa. Vastaavien lastentarhanopettajien päätyö on toimiminen lapsiryhmässä. Henkilöstöstä vain varhaiskasvatuspäällikkö on virkasuhteessa, kaikki muut tehtävät ovat työsopimussuhteisia. Lemin kunnassa on n. 150 - 160 lasta varhaiskasvatuksessa ja n. 100 - 110 perhettä varhaiskasvatuspalveluiden piirissä.

Varhaiskasvatuksen lakimuutokset

Varhaiskasvatuksessa on useita viime vuosina voimaan tulleita lakimuutoksia:

1.1.2013 varhaiskasvatus siirtyi toimintana sosiaali- ja terveysministeriöstä opetus- ja kulttuuriministeriöön.

1.8.2015 laki lasten päivähoidosta muuttui varhaiskasvatuslaiksi.

1.3.2017 astui voimaan laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista.

1.8.2017 varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja paikalliset suunnitelmat toiminnan normina

1.1.2018 varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muuttaminen tulo-rajojen, maksuprosenttien ja sisarusalennusten osalta.

1.8.2018 asiakasmaksujen indeksikorotus

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto
--	------------	----------	-----------

1.9.2018 varhaiskasvatuslaki 540/2018 voimaan.

1.9.2018 asetus varhaiskasvatuksesta voimaan.

Tiedonkeruu varhaiskasvatukseen siirtyy Varda-järjestelmään vuonna 2019.

Varhaiskasvatuksen johtamisen ja kehittämisen velvoitteet

Toimiva ja kehittyvä varhaiskasvatus edellyttää henkilöstöhallinnon tuntemusta; palvelussuhdeasiat, lähiesimiehisyys, työnorganisointi, sijaisjärjestelyt ja yhteiset henkilöstöasiat. Varhaiskasvatus edellyttää myös yleistä hallinnon tuntemusta ja osaamista; varhaiskasvatus-toiminnan valvomista, lautakuntavalmistelua, varhaiskasvatuksen asiantuntijana toimimista, tilastointia, arkistointia ja raportointia, turvallisuudesta huolehtimista ja verkostoitumista alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Varhaiskasvatuksen talousasiat edellyttävät talousjohtamista; talousarvion laatimista ja toteuman seurantaa, hankintoja ja laskujen hyväksyntää. Varhaiskasvatuksen osa-alueeseen kuuluu myös kotihoidontukeen liittyvät asiat.

Varhaiskasvatuksen pedagogiseen johtamiseen kuuluvat varhaiskasvatuksen kehittäminen, esiopetuksen kehittäminen, toimintaa ohjaavien asiakirjojen seuranta ja arvioiminen ja niiden käyttöönotto kunnassa, yhteistyön kehittäminen ja henkilöstön täydennyskoulutuksesta huolehtiminen.

Varhaiskasvatuksen asiakaspalveluun kuuluvat varhaiskasvatushakemukset, esiopetushakemukset, sijoituspäätökset ja kuntien väliset päätökset varhaiskasvatuspalveluista.

Lisäksi varhaiskasvatuksessa tulee huolehtia palveluiden riittävydestä, saatavuudesta ja laadusta.

Länsi-Saimaan kuntien yhteistyömahdollisuudet varhaiskasvatuksen osalta

Kunnanhallitus on päättänyt 18.2.2019 § 16 Länsi-Saimaan kuntien yhteistyömahdollisuuksien tarkastelusta. Länsi-Saimaan kuntien sivistystoimenjohtajien tapaamisissa on ollut esillä yhteistyön lisääminen varhaiskasvatuksen osalta. Yhteistyömahdollisuuksina nähdään huoltajien mahdollisuus hakea joustavasti varhaiskasvatuksen paikkoja yli kuntarajojen, yhteinen varhaiskasvatuksen hakumahdollisuus ja päätöksentekoprosessi. Myös yhteisen varhaiskasvatuspäällikön viran perustaminen tulee ottaa esiin yhteistyömalleja luotaessa.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet			
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto

Ehdotus varhaiskasvatuksen esimiehisyydestä toimintakaudeksi 1.8.2019 – 31.7.2020

Nimike, määräaikaisuus

Lemin kunnan varhaiskasvatuspäällikön virkanimike muutetaan varhaiskasvatuspalveluiden esimiehen viraksi 1.8.2019. Virka täytetään määräajaksi 1.8.2019 - 31.7.2020. Viran toimipaikka on varhaiskasvatuksen toimipisteessä ja tarvittaessa työtilaa järjestetään kunnanvirastosta. Virkatehtävään sisällytetään n. 20 % työajasta lapsiryhmissä työskentelyä.

Hallinnollinen yhdistäminen yhdeksi varhaiskasvatusyksiköksi

Lemin kunnan varhaiskasvatusyksiköt (päiväkodit) yhdistetään yhdeksi hallinnolliseksi varhaiskasvatuspalveluiden yksiköksi ja toiminta järjestetään kolmessa eri toimipisteessä (litiän, Oravanpesän ja Pikku-Palolan toimipisteissä). Varhaiskasvatuspalveluiden esimies toimii toimipisteiden esimiehenä, perhepäivähoitajien esimiehenä ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan esimiehenä. Varhaiskasvatuksen vastaavien lastentarhanopettajien tehtävät muutetaan varhaiskasvatuksen opettajan tehtäväksi.

Palkkakustannukset

Varhaiskasvatuspäällikön viran täyttämiseen on varauduttu vuoden 2019 talousarviossa. Varhaiskasvatuspalveluiden esimiehen tehtäväkohtainen palkka on 3000 €/kuukaudessa. Vastaavien lastentarhanopettajien hinnoittelutunnus muutetaan hinnoittelutunnukseksi 05VKA044 ja TVA -lisät poistetaan.

Yhteistyömallien selvittäminen Länsi-Saimaan kuntien kanssa

Toimintakauden 2019 - 2020 aikana selvitetään Länsi-Saimaan kuntien yhteistyömahdollisuudet varhaiskasvatuksen osalta. (valm. sivistystoimenjohtaja Sari Keskinen, puh. 040 631 2605)

STJ:n ehdotus

Esitetään kunnanhallitukselle virkanimikkeen muuttamista varhaiskasvatuspäällikön virasta varhaiskasvatuspalveluiden esimiehen viraksi. Pyydetään täyttölupaa määräaikaisen varhaiskasvatuspalveluiden esimiehen viran täyttämiseksi ajalle 1.8.2019 - 31.7.2020.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet			
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto

Päätös Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 25.3.2019 § 29

Lemin kunnan hallintosäännön 30 §:n mukaan virkanimikkeen muuttamisesta päättää kunnanvaltuusto. (valm. talous- ja hallintojohtaja Johanna Mäkelä, puh. 040 724 4603)

Vs. kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että varhaiskasvatuspäällikön virka muutetaan varhaiskasvatuspalveluiden esimiehen viraksi 1.8.2019 alkaen. Lisäksi kunnanvaltuusto päättää, että hallintosäännön 24 §:ssä varhaiskasvatuspäällikölle määrättyä toimivaltaa käyttää 1.8.2019 alkaen varhaiskasvatuspalveluiden esimies.

Kunnanhallitus myöntää täyttöluvan varhaiskasvatuspalveluiden esimiehen viran määräaikaiselle täyttämiseksi ajalle 1.8.2019 - 31.7.2020 edellyttäen, että kunnanvaltuusto päättää edellä selostetun muutoksen.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi merkitään teknisenä korjauksena, että perusteluosassa mainittujen vastaavien lastentarhanopettajien nimikkeet on 1.1.2019 lähtien muutettu päiväkodin johtajiksi.

Kunnanvaltuusto 1.4.2019 § 8

Päätös Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen ehdotuksen.

9. Lemin kunnan ympäristönsuojelumääräykset

Tekninen lautakunta 14.3.2019 § 17

Ympäristönsuojelumääräysten tavoitteena on ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia haittoja ympäristönsuojelulain mukaisesti paikalliset olosuhteet huomioon ottaen.

Voimassa olevat ympäristönsuojelumääräykset on kunnanvaltuusto antanut ympäristönsuojelulain (86/2000) 19 §:n perusteella. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt määräykset 12.11.2012.

Ympäristönsuojelumääräykset ovat Lappeenrannan kaupungin hyväksymät. Lappeenrannan seudun ympäristötoimi on suositellut, että heidän valvonta-alueella ympäristönsuojelumääräykset ovat yhdenmukaiset. (valm. tekninen johtaja Tommy Vesterlund puh. 040 015 0651)

Ehdotus Tekninen lautakunta hyväksyy uudet ympäristönsuojelumääräykset esitettäväksi kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös Päätettiin ehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus 25.3.2019 § 30

Vs. kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää, että kunnanvaltuusto hyväksyy liitteenä olevat ympäristönsuojelumääräykset.

Ympäristönsuojelumääräykset tulevat voimaan välittömästi valtuuston hyväksymisen jälkeen.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto 1.4.2019 § 9

Päätös Kunnanvaltuusto palautti asian uudelleen valmisteluun.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet			
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto

10. Kaavoituskatsaus 2019

Kunnanhallitus 25.3.2019 § 34

Maankäyttö- ja rakennuslain 7 §:n mukaan kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä (kaavoituskatsaus). Siinä selostetaan lyhyesti kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä sellaiset päätökset ja muut toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen. Kaavoituskatsauksen yhteyteen on kysynnän sitä edellyttäessä liitettävä arvio asumiseen varattujen tonttien riittävydestä.

Kaavoituskatsauksesta on tiedotettava sen tarkoituksen kannalta sopivalla tavalla. Katsaus pyritään saamaan tehokkaasti eri tiedotusvälineitä ja -tapoja käyttäen kuntalaisten tietoon. Kaavoituskatsaus on julkaistu useiden vuosien ajan kunnan vapaa-aikatoimen julkaisemassa kevättiedotteessa, joka on postitettu vakituisiin ja vapaa-ajan talouksiin. Se julkaistaan myös kunnan nettisivuilla. (valm. talous- ja hallintojohtaja Johanna Mäkelä, puh. 040 724 4603)

Vs. kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy liitteen mukaisen kaavoituskatsauksen. Kaavoituskatsaus saatetaan myös valtuustolle tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto 1.4.2019 § 10

Päätös Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen ehdotuksen.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto

11. Kiireellistä käsittelyä vaativat asiat

Kunnanvaltuusto 1.4.2019 § 11

Päätös Kiireellistä käsittelyä vaativia asioita ei ollut.

12. Ilmoitusasiat

Kunnanvaltuusto 1.4.2019 § 12

Päätös Ilmoitusasioita ei ollut.

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

<p>Kieltojen perusteet</p>	<p>Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.</p> <p>Pykälät 9 - 12</p>
	<p>HallintolainkäyttöL 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät ja valituskieltojen perusteet</p>

VALITUSOSOITUS

<p>viranomaisen ja valitusaika</p>	<p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Viranomaisen, osoite ja postiosoite:</p> <p style="text-align: center;">Itä-Suomen hallinto-oikeus Minna Canthin katu 64 PL 1744, 70101 Kuopio Sähköposti; ita-suomi.hao@oikeus.fi Puhelin: 029 56 42502 Faksi: 029 56 42501</p> <p>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:</p> <p style="text-align: center;"><u>https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</u></p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät 7 - 8</p>	<p>Valitusaika 30 päivää</p>
	<p>Hallintovalitus, pykälät</p>	<p>Valitusaika päivää</p>
	<p>Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite</p>	<p>Pykälät Valitusaika päivää</p>
	<p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun</p>	

Liitetään pöytäkirjaan

<p>Valituskirjelmä</p>	<p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §:ssä säädetään.</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
<p>Valitusasiakirjojen toimittaminen</p>	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 26 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p>
<p>Lisätietoja</p>	<p>Valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.</p> <p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.